

PM handledare och student – Verksamhetsförlagd utbildning

Kurs

Psykiatrisk omvårdnad, 7,5 hp

Termin 4

Reviderad 2025-10-19

Innehållsförteckning

Genomförande av VFU	3
Struktur under VFU.....	3
Obligatoriska moment under VFU perioden.....	3
Bedömning under VFU	4
Aktiviteter under VFU	5

Genomförande av VFU

Detta PM ska fungera som ett stöd för både handledare och studenter under den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) i programmets fjärde termin. Studenterna har VFU-placeringar inom psykiatri i Region Jönköpings län och tillhörande 13 kommuner.

VFU-perioden sträcker sig över två veckor, där studentparet ska göra VFU under fem dagar. Alla veckans dagar kan användas men inte fredagen då det förekommer andra moment i kursen. Arbetstidslagen måste följas vad gäller nattvila mellan passen och raster under varje arbetspass. Studenternas dag inne på skolan (fredagar) ska inkluderas i den totala arbetstiden.

Detta är studenternas tredje VFU och förväntas kunna börja arbeta mer självständigt och ta egna initiativ hos patienterna de möter. Som handledare säkerställer du studenternas kunskap innan momentet. Som student är du väl förberedd och utför inte några moment på patienter om du har tveksamheter i hur utförandet ska gå till. Områden bearbetade i termin 1, 2 och 3 har innehållit säkerställande av identitet, bemötande och kommunikation, sekretess, basala hygienrutiner, basal omvårdnad, medicintekniska moment, etik, och dokumentation. Studenterna har även arbetat utifrån omvårdnadsprocessen olika steg där fokus i termin 3 varit på problemdiagnoser.

I **denna kurs** ligger fokus på människans olika dimensioner, med särskild tonvikt på de mentala aspekterna, inklusive psykiatriska diagnoser och psykisk ohälsa. Kursen betonar utveckling av attityder, färdigheter, kunskap och vetenskapligt tänkande.

Reflektionsdagbok/dagblad eller dagbok rekommenderas för att följa utveckling som kan bidra till studentens individuella reflektioner relaterat till lärandemål i VFU.

Struktur under VFU

Peer learning

Studentparet handleds i par på sin VFU-plats i enligt Peer learningmodellen. De arbetar tillsammans när de utför omvårdnad. Arbetet som studenterna blir tilldelade fördelas alltid inom studentparet, en genomför och en observerar. Vid nästa arbetsuppgift byter studenterna roller. Mer information om Peer learningmodellen finns att läsa om i VFU-handboken under "Lärande i VFU".

Omvårdnadsåtgärder som ska utföras ska alltid vara genomgångna med en handledare innan de genomförs på en patient.

Behörighet till olika datasystem

Studenterna ges inte eget inlogg till de datasystem som används vid den aktuella VFU-placeringen inom de olika vårdformer som omfattas av kursen.

Obligatoriska moment under VFU perioden

Det finns ett antal obligatoriska moment i relation till denna VFU. Studenten ska upprätta lärandeplan inför VFU, utföra aktiviteter samt aktivt delta i kursens examinerande slutseminarium (genomförs på skolan).

Lärandeplan inför VFU

Efter att studenten har fått kontaktuppgifter till sin ansvariga handledare ska studenten mejla sin lärandeplan till handledaren. Handledaren ska ta del av lärandeplanen för att få kunskap om studentens tidigare erfarenheter, mål, förväntningar och lärandestrategier. Studenten har stora möjligheter att

uttrycka önskemål om vad man önskar få träna och fokusera på under VFUn. Studenten ansvarar för att ladda upp lärandeplanen på lärplattformen Canvas.

Aktiviteter

De aktiviteter som är framtagna för kursen är obligatoriska att genomföra under den angivna VFU-perioden. Kursens aktiviteter finns beskrivna på sidan 5. Om någon aktivitet inte kan utföras så kan handledaren i stället leda studentparet i en reflektion kring den aktuella aktiviteten under någon av studenternas allra sista dagar i VFU-perioden. Reflektionen bör utgå från risker/fördelar i den givna situationen i VFU och ska hjälpa studenten att nå kursens lärandemål.

Examinerande slutseminarium

Veckan efter studentens VFU-period sker ett examinerande slutseminarium som är ett obligatoriskt tillfälle och utgör en del av VFU. Som underlag till uppgiften använder studenterna sin erfarenhet från VFU-perioden. För att studenten ska få delta i det examinerande slutseminariet krävs att handledaren har bedömt studentens kunskapsnivå som tillfredsställande under VFU-perioden. Studenten ska omgående efter avslutad VFU ladda upp bedömningsunderlag och närvarorapport på lärplattformen Canvas. Examinerande slutseminarium sker i lärosätets regi och bedöms av klinisk adjunkt som även sammankallar till examinerande slutseminarium.

Studenten ska basera sin kunskap på erfarenheter från VFU-perioden samt relevant teori, forskning och gällande styrdokument.

Studenten ska:

- Reflektera teoretiskt över vanligt förekommande psykiatriska sjukdomstillstånd, sviktande psykisk hälsa samt omvårdnad kopplat till dessa.
- Reflektera med handledare kring möjliga situationer där studenterna bör ha en mer passiv och observerande hållning.
- Reflektera över stigmatisering i samband med sviktande psykisk hälsa. Problematisera kring sekretess inom psykiatrisk vård. Medverka vid dokumentation av omvårdnad i samråd med handledare enligt rådande författningar och lagar.
- Analysera och identifiera behov av omvårdnad vid sviktande psykisk hälsa med beaktande av patientens och dess närståendes perspektiv.
- Diskutera etiska dilemman som kan uppstå vid omvårdnad i samband med sviktande psykisk hälsa.
- Undervisa/informera patienter och närstående om det som kan utgöra stöd i vardagen.

Bedömning under VFU

Den individuella bedömningen av studenten under VFU sker med hjälp av ett bedömningsunderlag (se separat dokument) och bedöms ej med stöd i AssCE. Det är viktigt med kontinuerlig kommunikation och feedback mellan handledare och student för att handledaren ska kunna bedöma *tillfredsställande kunskapsnivå* och därmed ges studenten möjlighet att gå upp i examinerande slutseminarium.

Handledaren gör en första bedömning av studentens förmågor, medan läraren i kursen genomför bedömningen vid det examinerande slutseminariet. Kursens examinator bedömer därefter helheten utifrån underlagen och fastställer studentens betyg. Om det finns tveksamheter kring studentens möjlighet att nå upp till en tillfredsställande kunskapsnivå, ska detta dokumenteras och kontakt tas med kontaktlärare vid Hälsohögskolan för att upprätta en pedagogisk handlingsplan.

För mer information, se fliken Bedömning i VFU-handboken. Kontaktuppgifter till kontaktlärare finns i VFU-handboken under fliken År 2 / Termin 4 / Psykiatrisk omvårdnad.

Aktiviteter under VFU

Syftet med aktiviteterna är att strukturera studentens lärande under VFU och att hjälpa studenten att nå kursens lärandemål. Båda aktiviteterna är på olika sätt kopplade mot kursens lärandemål och sjuksköterskans kärnkompetenser. Du som student är ansvarig för att aktiviteterna görs under din VFU. Det är obligatoriskt att **genomföra båda aktiviteterna** under VFU-perioden, du och din parstudent väljer själv i vilken ordning ni gör dem.

Aktivitet 1 – Samtal och kommunikation

Studentparet ska samtala med person med psykisk ohälsa och eventuellt dess närstående. Samtalet ska utgå ifrån att patienten får berätta om sin situation. Tillsammans med handledare ska studentparet efter samtalet reflektera över samtalets och kommunikationens betydelse för att identifiera behov av omvårdnad i samband med psykisk ohälsa. Vidare ska en reflektion ske utifrån vad den enskilde studenten uppfattade i samtalet i relation till sin parstudent och den kunskap som handledare besitter om den specifika patientens situation.

Lärandemål som bearbetas:

- analysera och identifiera behov av omvårdnad vid sviktande psykisk hälsa med beaktande av patientens och dess närståendes perspektiv

Aktivitet 2 – Lagar/begrepp inom psykiatrisk vård

Inhämta information om vilka lagar som styr omvårdnaden på den aktuella placeringen. Studentparet ska reflektera över vad dessa lagar innebär för den enskilde individen, närstående och vårdkedjan. Reflektera även över hur lagar inverkar på den samskapande omvårdnaden.

Lärandemål som bearbetas:

- kommunicera med och undervisa patienter i samband med sviktande hälsa i syfte att främja hälsa och lindra lidande
- visa sådan lämplighet i professionskunskaper så att ingen persons hälsa eller säkerhet riskeras